

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Μία ενισχυμένη εταιρική σχέση για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες»

(2005/C 71/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής «Μία ενισχυμένη εταιρική σχέση στις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες» - COM(2004) 343 τελικό·

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 27ης Μαΐου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για το θέμα σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 265 της συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 10ης Φεβρουαρίου 2004, να αναθέσει στην επιτροπή «πολιτική εδαφικής συνοχής» την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης·

Έχοντας υπόψη το άρθρο 299, εδάφιο 2 της Συνθήκης ΕΚ·

Έχοντας υπόψη τα άρθρα III-330 και 56.3. α) του σχεδίου συνταγματικής συνθήκης για την Ευρώπη·

Έχοντας υπόψη την «Έκθεση της Επιτροπής με αντικείμενο τα μέτρα προς εφαρμογή του άρθρου 299, εδάφιο 2: οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης»⁽¹⁾·

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της (CdR 440/2000 fin) σχετικά με τα «Προβλήματα των εξόχως απόκεντρων περιφερειών με βάση την έκθεση περί εφαρμογής του άρθρου 299⁽²⁾»·

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων της Σεβίλλης, 21 και 22 Ιουνίου 2002 και Βρυξελλών, 17 και 18 Ιουνίου 2004·

Έχοντας υπόψη το κοινό υπόμνημα της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Πορτογαλίας και των 7 υπεραπομακρυσμένων περιφερειών και τη συμβολή των ιδίων των περιφερειών, της 2ας Ιουνίου 2003·

Έχοντας υπόψη τις τελικές δηλώσεις των Διασκεύσεων των Προέδρων της Πόντα Ντελγκάδα, της 2ας Σεπτεμβρίου 2004, της Μαρτινίκας, της 30ής Οκτωβρίου 2003, της Πάλμας, της 15ης Οκτωβρίου 2002, του Λανζαρότε, της 5ης Σεπτεμβρίου 2001, του Φουντσάλ, της 31ης Μαρτίου 2000·

Έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την τρίτη ενημερωτική έκθεση σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή⁽³⁾·

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την 3η έκθεση για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή (CdR 120/2004 fin)⁽⁴⁾·

Έχοντας υπόψη την «Έκθεση της Επιτροπής με αντικείμενο τα μέτρα προς εφαρμογή του άρθρου 299, εδάφιο 2: οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης» COM(2000) 147 τελικό, της 13ης Μαρτίου·

Έχοντας υπόψη την ενημερωτική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Μία ενισχυμένη εταιρική σχέση για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες: απολογισμός και προοπτικές», SEC(2004) 1030 τελικό·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 61/2004 rev. 1) που υιοθετήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2004 από την επιτροπή «πολιτική εδαφικής συνοχής» (εισηγητής: ο κ. **Adan Martin Menis**, Πρόεδρος της Περιφερειακής Κυβέρνησης των Καναρίων Νήσων (ES/ELDR))·

⁽¹⁾ COM(2000) 147 τελικό της 14.3.2000.

⁽²⁾ DO C 144 της 16.5.2001, σελ. 11

⁽³⁾ Κείμενο που εγκρίθηκε από το ΕΚ στις 22.4.2004

⁽⁴⁾ Κείμενο που εγκρίθηκε από την ΕΤΠ στις 17.6.2004

Εκτιμώντας ότι:

- 1) οι επτά υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες – Αζόρες, Κανάριοι Νήσοι, Γουαδελούπη, Γουιάνα, Μαδέρα Μαρτινίκα, Ρεϋνιόν – αποτελούν πλήρες τμήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ παράλληλα χαρακτηρίζονται από μία μοναδική και πρωτότυπη πραγματικότητα που ξεχωρίζει από τις άλλες κοινοτικές περιφέρειες,
- 2) η πραγματικότητα αυτή χαρακτηρίζεται από την μονιμότητα και την συσσώρευση μίας σειράς μειονεκτημάτων, ειδικότερα την μεγάλη απόσταση, την περιορισμένη διάσταση και τη μικρή διαφοροποίηση του παραγωγικού ιστού, που αποτελούν τα αίτια της απομόνωσης αλλά και του ευάλωτου αυτών των περιφερειών όπως άλλωστε αναγνωρίζεται στο άρθρο 299, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΚ,
- 3) αυτό εκφράζεται σε πρόσθετο κόστος και σε ιδιαίτερες δυσκολίες όσον αφορά τη διαδικασία ανάπτυξης, σύγκλισης και οικονομικής βιωσιμότητας των περιφερειών αυτών, πράγμα που παρεμποδίζει την πλήρη συμμετοχή τους στη δυναμική της εσωτερικής αγοράς, ενώ περιορίζει τις δυνατότητες των κατοίκων τους και μειώνει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεών τους,
- 4) λόγω της γεωγραφικής κατάστασης, οι υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες μπορούν να αποτελέσουν στρατηγικές ευρωπαϊκές βάσεις για την ανάπτυξη του ρόλου που η Ευρωπαϊκή Ένωση προσδοκά να διαδραματίσει στον κόσμο,
- 5) τα χαρακτηριστικά αυτά δικαιολογούν πλήρως μία ειδική μεταχείριση όσον αφορά την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών ενόψει της αντιμετώπισης των ειδικών αναγκών των περιοχών αυτών και της ενίσχυσης της ικανότητάς τους για ενδογενή ανάπτυξη,
- 6) είναι σκόπιμο, συνεπώς, να υποστηριχθεί η προσπάθεια των εξόχως απομακρυσμένων περιφερειών και των εθνικών αρχών τους όσον αφορά την εφαρμογή μίας συνολικής και συνεκτικής στρατηγικής για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες, με τη διάθεση των αναγκαίων μέτρων για την υποστήριξή τους που θα εκφραστεί σε πραγματική κοινοτική πολιτική υπέρ των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών,

κατά την 57η σύνοδο ολομέλειας της 17ης και 18ης Νοεμβρίου 2004 (συνεδρίαση της 18ης Νοεμβρίου) υιοθέτησε την παρούσα γνωμοδότηση.

1. Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

και της πολιτικής για τη συνεργασία, όπως και στις συμφωνίες με τις γειτονικές χώρες·

Η ειδική μεταχείριση των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών: ένας συνολικά θετικός αλλά ατελής απολογισμός

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1. **Εκτιμά** το γεγονός ότι από το 1986 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει λάβει την πρωτοβουλία θέσπισης ενός ικανοποιητικού πλαισίου για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και των κοινοτικών πολιτικών στις περιφέρειες αυτές βάσει των προγραμμάτων ειδικών επιλογών για την απόσταση και τον νησιωτικό χαρακτήρα (POSEI).

1.2. **υπενθυμίζει** ότι η υιοθέτηση ειδικού άρθρου στη συνθήκη, του άρθρου 299, εδάφιο 2, προσαρμοσμένου στην πιο ακραία αυτή περιφερειακή πραγματικότητα της Ένωσης, αποτελεί απάντηση σε μία σειρά από συγκεκριμένους στόχους, και συγκεκριμένα:

- να επιβεβαιωθεί ο μοναδικός χαρακτήρας των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών και η αναγκαιότητα ενσωμάτωσης της έννοιας αυτής στο σύνολο των πολιτικών της Ένωσης, ειδικότερα μέσω της διατήρησης της πρωταρχικής υποστήριξης που παρέχεται στα πλαίσια της διαρθρωτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή·
- να προσαρμοστούν οι κοινοτικές πολιτικές στην περιφερειακή πραγματικότητα μέσω της εφαρμογής ειδικών μέτρων και της διατύπωσης ειδικών προϋποθέσεων εφαρμογής της συνθήκης όταν αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου να επιτραπεί η ανάπτυξη των περιφερειών αυτών·
- να ληφθεί υπόψη ο ίδιος γεωγραφικός περίγυρος των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στα πλαίσια της εμπορικής πολιτικής

1.3. **θεωρεί** ότι οι εν λόγω στόχοι συνεχίζουν να είναι επίκαιροι και ότι όχι μόνο δεν έχουν υλοποιηθεί αλλά απαιτούν συνεχή δράση εκ μέρους της Ένωσης, όπως το αποδεικνύει η συνταγματική αποδοχή του υπεραπομακρυσμένου καθεστώτος στα πλαίσια του άρθρου III-330 του σχεδίου συνταγματικής συνθήκης για την Ευρώπη·

1.4. **υπενθυμίζει**, με την έννοια αυτή, την ικανοποίηση που εκφράστηκε από την ΕΠΙ για την έγκριση της ενημερωτικής έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 14 Μαρτίου 2000, για τα μέτρα που αποβλέπουν στην εφαρμογή του άρθρου 299, εδάφιο 2, της Συνθήκης που επεδίωκε να αποτελέσει «ποιοτικό άλμα» στην κοινοτική προσέγγιση των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών προκειμένου να αποτελέσει την αρχή ενός νέου αποφασιστικού σταδίου για τον προσδιορισμό μίας σφαιρικής και συνεκτικής στρατηγικής με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών·

1.5. **θεωρεί** συνολικώς θετικά τα μέτρα που υιοθετήθηκαν κατά την εφαρμογή της εν λόγω ενημερωτικής έκθεσης της 14ης Μαρτίου 2000· παρατηρεί ωστόσο ότι η διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται σήμερα σε αποφασιστική στιγμή της διαδικασίας ολοκλήρωσης και αντιμετωπίζει διάφορες προκλήσεις μεγάλης εμβέλειας που καθιστούν υποχρεωτική την πραγματοποίηση σημαντικών αλλαγών στα θεσμικά όργανα, τις κοινοτικές πολιτικές και την ευρωπαϊκή οικονομία·

1.6. **κρίνει** ότι παρά τις θετικές πτυχές που έχουν ήδη επισημανθεί, οι αλλαγές αυτές καθιστούν προφανή την αναγκαιότητα υπέρβασης της σημερινής διάρθρωσης και εμβάθυνσης στην κοινοτική πολιτική σχετικά με τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες προκειμένου να προσδιορισθεί ένα ικανοποιητικό πλαίσιο για τις περιφέρειες αυτές εκτός του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου που θα διασφαλίζει την πλήρη συμμετοχή τους στη νέα Ευρώπη·

1.7. **εκφράζει**, με την έννοια αυτή, την ικανοποίησή της, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που έλαβε υπόψη και υποστήριξε την υπεραπομακρυσμένη διάσταση του κοινοτικού χώρου σε όλες τις δράσεις του· υπενθυμίζει ότι στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης τον Ιούνιο του 2002 θεσπίζονταν η αναγκαιότητα εμβάθυνσης της εφαρμογής του άρθρου 299, εδάφιο 2, της συνθήκης και η υποβολή κατάλληλων προτάσεων προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές ανάγκες των υπεραπομακρυσμένων περιοχών στις διαφορετικές κοινές πολιτικές, και ειδικότερα στην πολιτική για τις μεταφορές, καθώς και η μεταρρύθμιση ορισμένων από τις πολιτικές αυτές, ειδικότερα της περιφερειακής πολιτικής· τονίζει, επίσης με την ευκαιρία αυτή, τη δέσμευση της Επιτροπής να υποβάλλει νέα ενημερωτική έκθεση για τις περιφέρειες αυτές που θα βασίζεται σε μία σφαιρική και συνεκτική εστίαση των ιδιαιτεροτήτων της κατάστασής τους καθώς και των μέσων για την αντιμετώπισή της·

1.8. **εκφράζει**, συνεπώς την ικανοποίησή της για την έγκριση, στις 26 Μαΐου 2004, της ανακοίνωσης της Επιτροπής «Πιο στενές σχέσεις με τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες» καθώς και της ενημερωτικής έκθεσης της Επιτροπής «Μία ενισχυμένη εταιρική σχέση για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες: απολογισμός και προοπτικές» της 6ης Αυγούστου 2004. Διαπιστώνει τη βούληση της Επιτροπής να δοθεί απάντηση στις ειδικές περιφερειακές ανάγκες και ειδικότερα στην αναγνώριση της μοναδικής κατάστασης που διέπει τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες που δικαιολογεί πλήρως την ειδική μεταχείριση στις διάφορες κοινοτικές προοπτικές·

Προς μία σφαιρική και συνεκτική στρατηγική ανάπτυξης για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.9. **συγχαίρει**, εν πρώτοις την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πρόταση παγιοποίησης των σχέσεων συνεργασίας με τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες και την διάσκεψη των προέδρων, που επιβεβαιώνει τη θέλησή της να συνδέσει την περιφερειακή διάσταση με την διαδικασία κοινοτικής οικοδόμησης·

1.10. **διαπιστώνει** την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από την Επιτροπή όσον αφορά την κατανόηση της πολύπλοκης προβληματικής των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών. Συμφωνεί με τη δήλωσή της ότι συνεχίζουν να υφίστανται οι περιορισμοί στις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες ως προς την ανάπτυξη και την ενσωμάτωση που χαρακτηρίζει τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές περιφέρειες, όπως επίσης την μη καταλληλότητα ορισμένων κοινοτικών πολιτικών, που έχουν καταρτιστεί από την σφαιρική σκοπιά της ΕΕ χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ειδική διάσταση των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών·

1.11. **διαπιστώνει** ότι η ευρωπαϊκή οικοδόμηση βασίζεται, μεταξύ άλλων, στο σεβασμό της ποικιλομορφίας και των ειδικών

συνθηκών όλων των περιοχών ως μέσο για την προώθηση μεγαλύτερης προόδου της Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΤΠ υποστηρίζει την χάραξη μιας στρατηγικής για την απασχόληση για την ανάπτυξη των περιφερειών με γεωγραφικά μειονεκτήματα που θα προσδιορίζει τις ιδιαιτερότητες αλλά και τα κατάλληλα μέσα για την αντιμετώπιση αυτής της προβληματικής·

1.12. **θεωρεί** θετικές τις τρεις προτεραιότητες που προσδιορίστηκαν από την Επιτροπή – ανταγωνιστικότητα, πρόσβαση και αντιστάθμιση άλλων περιορισμών και περιφερειακής ολοκλήρωσης – προκειμένου να προσδιορισθεί η κοινοτική στρατηγική ανάπτυξης και σύγκλισης των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών·

1.13. **υποστηρίζει** την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εμβάθυνει τον προσδιορισμό και την καταμέτρηση του πρόσθετου κόστους των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών προκειμένου να αντιμετωπιστούν όλα τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από την γεωγραφική αυτή κατάσταση·

1.14. **παρατηρεί**, ωστόσο, ότι η πρόταση της Επιτροπής εν μέρει μόνο ανταποκρίνεται στην εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης και στις αναγκαιότητες που εκφράστηκαν από τις περιφέρειες και τα κράτη·

1.15. **τονίζει**, ειδικότερα ότι η διάγνωση που έγινε από την Επιτροπή δεν μεταφράζεται σε πραγματική οριζόντια στρατηγική για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες, ώστε να κινητοποιηθούν όλες οι κοινοτικές πολιτικές και οι αντίστοιχοι πόροι προκειμένου να αντιμετωπιστεί ικανοποιητικά η ιδιαιτερότητα αυτών των περιφερειών·

1.16. **εκφράζει** τη λύπη της για το γεγονός ότι παρά τη ρητή βούληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εφαρμόσει τις προτεραιότητες που έχουν εξαγγελθεί διαμέσου της πολιτικής της συνοχής, αφενός, και των υπόλοιπων κοινοτικών πολιτικών, αφετέρου, η Επιτροπή δεν διευκρινίζει επαρκώς στις τελευταίες τα μέσα που προτιμάται να κινητοποιήσει, τα αναθέτει σε άλλους παράγοντες ή τα εξαρτά από νέες μελέτες·

1.17. **διαπιστώνει** ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει να συνδυάσει την εφαρμογή στις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες του γενικού πλαισίου της πολιτικής για τη συνοχή με τη δημιουργία δύο ειδικών μέσων: ένα πρόγραμμα αντιστάθμισης των ειδικών περιορισμών που χαρακτηρίζουν τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες και σχέδιο δράσης για την ευρύτερη γειτνίαση·

1.18. **δέχεται** θετικά τη θέσπιση των εν λόγω ειδικών μέσων, που προορίζονται αποκλειστικά για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες και τα οποία επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από την ιδιαίτερη πραγματικότητά τους. Διαπιστώνει ωστόσο τον περιορισμένο χαρακτήρα των δημοσιονομικών μέσων που έχουν διατεθεί γι' αυτά·

1.19. **εκφράζει** τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν επέλεξε να ενσωματώσει τις εν λόγω περιφέρειες στο μελλοντικό στόχο της σύγκλισης, και επαναλαμβάνει ότι η αυτόματη ένταξη στον εν λόγω στόχο είναι ο πλέον κατάλληλος τρόπος για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών μειονεκτημάτων που προκύπτουν από τον υπεραπομακρυσμένο χαρακτήρα τους με στόχο να διατηρηθεί η μοναδικότητα της αντιμετώπισης των περιφερειών αυτών·

1.20. **εμμένει** στο γεγονός ότι τα μειονεκτήματα που χαρακτηρίζουν τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες είναι μόνιμα και κοινά σε όλες, ανεξάρτητα από το επίπεδο εισοδήματος και υπενθυμίζει ότι η προβληματική της υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες δεν περιορίζεται σε απλό θέμα εισοδήματος αλλά αποτελεί πολυσύνθετη διαρθρωτική κατάσταση που πλήττει βαθιά τους πολίτες της καθώς και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της·

1.21. **διαπιστώνει** ότι όλες οι υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες, ακόμη και αυτές που έχουν φτάσει στο 75 % του μέσου κοινοτικού εισοδήματος, συνεχίζουν να πλήττονται από έλλειμμα υποδομών βάσης καθώς και των αναγκαίων προϋποθέσεων σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ. Θεωρεί ότι δεν μπορεί να διατηρηθεί η διαδικασία σύγκλισης εάν δεν υπάρξει συνέχεια στην παρέμβαση της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής από το 2006 σε ένα συνολικό πλαίσιο που θα είναι προσαρμοσμένο στα ειδικά χαρακτηριστικά τους·

1.22. **υπενθυμίζει** ότι ένα πολύ ουσιαστικό τμήμα των ευκαιριών ανάπτυξης, διαφοροποίησης και αύξησης της παραγωγικότητας των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών επικεντρώνεται σε ορισμένες παραδοσιακές παραγωγές όπου διατηρούν πραγματικά συγκριτικά πλεονεκτήματα καθώς και στον τουρισμό, και τέλος στην διερεύνηση άλλων εναλλακτικών μορφών παραγωγής. Θεωρεί για το λόγο αυτό ότι μία αποτελεσματική στρατηγική εκσυγχρονισμού, καινοτομίας και ανάπτυξης για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες θα πρέπει να λάβει υπόψη της τις δραστηριότητες αυτές·

1.23. **εκφράζει** την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι στα πλαίσια των νέων προγραμμάτων «ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας» οι υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες είναι επιλέξιμες όχι μόνο για υπερεθνική συνεργασία αλλά, επίσης, για διαμεθροιακή συνεργασία. Θεωρεί ότι αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της ενσωμάτωσης των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στον γεωγραφικό περίγυρό τους, όπως το αναγνωρίζει η ίδια η Επιτροπή·

1.24. **επιδοκιμάζει** θερμά την σημασία που αποδίδεται στην εμπάδυνση των σχέσεων μεταξύ των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών και των γειτονικών τρίτων χωρών καθώς και την κατάρτιση προγράμματος δράσης ευρείας γειτνίασης προκειμένου να διευκολυνθεί η συγκρότηση ενός χώρου ανάπτυξης και οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ολοκλήρωσης στα σύνορα αυτά της ΕΕ, μολονότι εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν αναφέρονται ειδικότερα τα χρηματοδοτικά μέσα που θα διοχετευθούν για το στόχο αυτό·

1.25. **θεωρεί** ότι η εφαρμογή μίας πολιτικής γειτνίασης για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες απαιτεί την θέσπιση χρηματοδοτικών μέσων που είναι αναγκαία και επαρκή για να μπορέσουν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στο ρόλο ενεργών συνόρων της ΕΕ και να συμπληρώσουν θετικά και ουσιαστικά την κοινοτική δράση για την καταπολέμηση της φτώχειας, την υποστήριξη των δημοκρατικών αξιών και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς των αρχών του κράτους δικαίου στις χώρες που συνορεύουν με τις υπεραπομακρυσμένες περιφερειών·

1.26. **θεωρεί**, ωστόσο, ότι για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, είναι αναγκαίος ο αποτελεσματικός και συνεκτικός συντονισμός με τα μέσα της εξωτερικής πολιτικής και της ασφάλειας για την ανά-

πτυξη της ΕΕ, κυρίως με τις διατάξεις της συμφωνίας του Κοτονού, του προγράμματος Meda και ALA, όπως επίσης με όλες τις πρωτοβουλίες και τα κοινοτικά προγράμματα που μπορούν να επιχειρηθούν στο μέλλον σ' αυτές τις περιοχές του κόσμου·

1.27. **εκφράζει** την ικανοποίησή της για την πρόταση της Επιτροπής να επιχειρήσει μία βαθιά ανάλυση για τη λειτουργία των υπηρεσιών γενικού συμφέροντος στις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες και να διατυπώσει, στα πλαίσια της ομάδας εργασίας, κατάλληλες υποδείξεις·

1.28. **επικροτεί** την πρόθεση της Επιτροπής να ληφθεί υπόψη ο ειδικός χαρακτήρας των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στα πλαίσια των κρατικών ενισχύσεων·

1.29. **επιβεβαιώνει**, ότι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, που έχουν καταρτιστεί προκειμένου να συνοδεύουν και να διασφαλίζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς δεν μπορούν να εφαρμόζονται κατά τρόπο αδιάκριτο σε ό,τι αφορά τις ενισχύσεις που παρέχονται στις επιχειρήσεις που βρίσκονται στις περιφέρειες αυτές, οι οποίες όπως η ίδια η Επιτροπή άλλωστε αναγνωρίζει, δεν συμμετέχουν πλήρως στα οφέλη αυτής της ενιαίας αγοράς·

1.30. **εκφράζει**, για το λόγο αυτό τη λύπη της που η Επιτροπή δεν επέλεξε να συμπεριλάβει όλες τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες, ακόμη και αυτές που ξεπερνούν το 75 % του μέσου κοινοτικού όρου, στην παράγραφο α) του άρθρου 87.3, λύση που θα ήταν η καταλληλότερη προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα διαρθρωτικά μειονεκτήματα που προκύπτουν από τον υπεραπομακρυσμένο χαρακτήρα και για να διατηρηθεί η ενιαία μεταχείριση αυτών των περιφερειών·

1.31. **θεωρεί**, με την έννοια αυτή, ότι η ενσωμάτωση όλων των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στο εδάφιο α) του νέου άρθρου 56, παράγραφος 3, της συνταγματικής συνθήκης, πρώην άρθρο 87.3 α), αποδεικνύει με σαφήνεια τη σχετική πρόθεση του ευρωπαϊκού νομοθέτη και ζητεί από την Επιτροπή, στα πλαίσια της νομικής ασφάλειας, να αναθεωρήσει τη θέση της στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων για τις κατευθυντήριες γραμμές ενισχύσεων με περιφερειακό στόχο και να συμπληρώσει έτσι την πρότασή της περιλαμβάνοντας όλες τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες στην εν λόγω κατηγορία·

1.32. **θεωρεί** επίσης ότι τα πρόσθετα ποσοστά ενίσχυσης που προβλέπονται, και έχουν καθοριστεί σε δέκα σημεία, θα πρέπει να αξιολογηθούν στο φως των προτάσεων που υποβάλλει η Επιτροπή στα πλαίσια της αναθεώρησης των οδηγιών για περιφερειακές ενισχύσεις, με στόχο να προσδιοριστεί κατά πόσο είναι επαρκείς και διασφαλίζουν την πολιτική υποστήριξη των επενδύσεων που πραγματοποιούνται στις περιφέρειες αυτές·

1.33. **θεωρεί**, ενόψει όλων των προηγούμενων παρατηρήσεων, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεν ικανοποιεί πλήρως τις προσδοκίες για συνολική και συνεκτική αντιμετώπιση όπως τονίζονταν στην εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης·

1.34. **θεωρεί**, με την έννοια αυτή, ότι η προσέγγιση που προτείνεται από την Επιτροπή και θα έπρεπε να αποτελεί πρόοδο προς μία κοινοτική πολιτική για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες ώστε να επιτραπεί σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές να αναπτύξουν μόνιμους μηχανισμούς προσαρμοσμένους στην πραγματικότητα των περιφερειών αυτών, αποδεικνύεται ανεπαρκής·

1.35. **εκδηλώνει** την πεποίθησή της ότι οι υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες εξακολουθούν να χρειάζονται την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να διατηρήσουν τη διαδικασία σύγκλισής τους από την άποψη της οικονομικής ανάπτυξης και της ισότητας ευκαιριών των πολιτών τους σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές περιφέρειες·

1.36. **εκφράζει**, τέλος, την υποστήριξή της στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με την έννοια ότι θεωρεί ως πρωταρχική την αναγκαιότητα αποφασιστικής προόδου στην εξέταση της ανακοίνωσης για την στρατηγική που αναφέρεται στις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες.

2. Υποδείξεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2.1. **Υποδεικνύει** στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναθεωρήσει την πρότασή της για την μεταχείριση των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στα πλαίσια της πολιτικής για τη συνοχή, με την έννοια της ενσωμάτωσης στους μελλοντικούς στόχους της σύγκλισης όλων των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών, ανεξάρτητα από το ΑΕγχΠ τους, λύση που είναι η καταλληλότερη για να ληφθούν υπόψη τα διαρθρωτικά μειονεκτήματα των περιφερειών αυτών όπως επίσης για να διασφαλιστεί η ενότητα της μεταχείρισής τους·

2.2. **καλεί** την Επιτροπή να διαθέσει στα δύο προτεινόμενα ειδικά μέσα το πρόγραμμα αντιστάθμισης πρόσθετου κόστους και το σχέδιο δράσης ευρείας γειννίας, τα χρηματοδοτικά μέσα που είναι αναγκαία και απαραίτητα προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις πραγματικές ανάγκες όλων των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών, ακόμη και εκείνων που υπερβαίνουν το 75 % του μέσου κοινοτικού εισοδήματος και να προωθήσουν τους προκαθορισμένους στόχους·

2.3. **υπενθυμίζει** ότι όλες οι υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες, ακόμη και εκείνες που θα μπορούσαν να μην καλύπτονται από το στόχο της σύγκλισης, συνεχίζουν να έχουν ανάγκη τις επενδύσεις που απαιτεί ο χαρακτήρας τους ως υπεραπομακρυσμένης περιφέρειας, ειδικότερα στα θέματα υποδομών, και από την άποψη αυτή ζητεί από την Επιτροπή να δεσμευτεί ότι θα εγκρίνει στα πλαίσια του ειδικού προγράμματος τις επενδύσεις που αποβλέπουν στην αντιμετώπιση των περιορισμών που συνδέονται με την υπεραπομακρυσμένη περιφέρεια·

2.4. **ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αρχίσει το συντομότερο δυνατό τις εργασίες προκειμένου να αποκτήσει περιεχόμενο το σχέδιο δράσης ευρείας γειννίας για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες από την προοπτική του αποτελεσματικού και συνεκτικού συντονισμού με τα υπόλοιπα μέσα εξωτερικής πολιτικής και της αναπτυξιακής συνεργασίας της Ένωσης, με την εμπορική και τελωνειακή πολιτική, και να υποβάλλει σαφείς προτάσεις για τον συντονισμό αυτών των διατάξεων με την πρόσφατη «πρωτοβουλία γειννίας»·

2.5. **τονίζει** την αναγκαιότητα να διασφαλιστεί η ενσωμάτωση των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στο τμήμα διαμεσορειακής συνεργασίας του νέου στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, ως απαραίτητη συνθήκη για να καταστεί δυνατός ο στόχος ενσωμάτωσης στο άμεσο γεωγραφικό πλαίσιο·

2.6. **υποδεικνύει** στην Επιτροπή, στο πλαίσιο των νέων οδηγιών ενίσχυσης με περιφερειακή προοπτική, να αναθεωρήσει τις προτάσεις της προκειμένου να ενσωματωθούν οι διατάξεις του σχεδίου συνταγματικής συνθήκης και να διατηρηθούν τα επίπεδα των σημερινών ενισχύσεων, όπως επίσης τη δυνατότητα παροχής λειτουργικών ενισχύσεων χωρίς προσωρινό ή φθίνοντα χαρακτήρα· επίσης ζητεί από την Επιτροπή να διατηρήσει και να ενισχύσει την ειδική μεταχείριση των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό και αλιευτικό τομέα·

2.7. **Ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει να διασφαλίζει τα διαφοροποιημένα φορολογικά καθεστώτα των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών ως αναγκαίο μέσο για την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών αυτών·

2.8. **καλεί** την Επιτροπή, στα πλαίσια της κοινοπραξίας με την οποία θα υλοποιηθεί η εφαρμογή της ανακοίνωσης για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες, να αναπτύξει πλήρως την εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης, θεσιάζοντας μία πραγματική οριζόντια στρατηγική που θα επιτρέπει την προσαρμογή όλων των κοινοτικών πολιτικών, στην ειδική πραγματικότητα των περιφερειών αυτών και να προτείνει ειδικά μέτρα στα διάφορα τομειακά πλαίσια που δεν υπεισέρχονται στην πολιτική της συνοχής·

2.9. **υποδεικνύει**, ειδικότερα, την διατήρηση και ενίσχυση της ειδικής μεταχείρισης των παραδοσιακών παραγωγών, τις προσπάθειες διαφοροποίησης και τη διαδικασία εκσυγχρονισμού του πρωτογενή τομέα, ενόψει της ενίσχυσης της συμβολής του στη διαδικασία ανάπτυξης και σύγκλισης των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών·

2.10. **υποδεικνύει** στην Επιτροπή να διασαφηνίσει την πρόταση προσαρμογής των POSEI και την καλεί να προτείνει μόνιμες διατάξεις που θα διαθέτουν προϋπολογισμό προσαρμοσμένο στο στόχο ανάπτυξης που περιλαμβάνεται στο εν λόγω πρόγραμμα·

2.11. **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της κοινής οργάνωσης της αγοράς μανάνας να θεσπίσει την επιβολή δασμού σε αρκετά υψηλά επίπεδα προκειμένου να προστατεύσει την κοινωνική παραγωγή και εάν χρειαστεί να προτείνει αντισταθμιστικά μέτρα υπέρ των παραγωγών·

2.12. **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υιοθετήσει, στα πλαίσια της μεταρρύθμισης της κοινής οργάνωσης της αγοράς της ζάχαρης, ειδικά μέτρα για τη στήριξη της ανάπτυξης του τομέα της ζάχαρης στις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες·

2.13. **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών, διαθέτοντάς τους επαρκείς πόρους στα πλαίσια της πολιτικής για την ανάπτυξη της υπαίθρου, εφαρμόζοντας σε όλες τους, στο μελλοντικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, τα προβλεπόμενα ποσοστά συγχρηματοδότησης για τις πλέον μειονεκτικές περιφέρειες·

2.14. **καλεί** εμμόνως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια του στόχου της ένταξης κάθε υπεραπομακρυσμένης περιφέρειας στη γεωγραφική της ζώνη, να ενθαρρύνει τη θέση σε εφαρμογή, σε κάθε μία από τις γεωγραφικές περιοχές όπου βρίσκονται αυτές οι περιφέρειες, σχεδίων δράσης, στη χάραξη των οποίων θα συμμετέχουν οι υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες, το κράτος μέλος στο οποίο ανήκουν, και οι γειτονικές χώρες·

2.15. **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να υιοθετήσει νέα μέτρα που θα διευκολύνουν την ανταγωνιστικότητα των τοπικών αγροτικών παραγωγών, που υποχρεώνονται να ανταγωνιστούν στις ίδιες τις αγορές τους με παρόμοια προϊόντα από άλλες χώρες που έχουν υπογράψει συμφωνίες σύνδεσης με την ΕΕ, όπως είναι η περίπτωση του Μαρόκου, στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων με την ΕΕ, όπως οι χώρες MERCOSUR, ή που ωφελούνται από προτιμησιακά καθεστώτα, όπως η ομάδα χωρών ΑΚΕ·

2.16. **καλεί** εμμόνως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να αναπτύξει στην πράξη την 14η αιτιολογική σκέψη του έκτου προγράμματος-πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, που αναγνωρίζει την αναγκαιότητα διευκόλυνσης της συμμετοχής των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στις κοινοτικές δράσεις E & A μέσω κατάλληλων μηχανισμών προσαρμοσμένων στις ειδικές περιστάσεις και να λάβει υπόψη όλα αυτά κατά την προετοιμασία του επόμενου προγράμματος-πλαίσιο·

2.17. **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να θεωρήσει τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες ως πρωταρχικές περιφέρειες κατά την ανάληψη των δράσεων στα πλαίσια της κοινωνίας των πληροφοριών και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Τα πλαίσια αυτά αποτελούν πραγματική ευκαιρία για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες καθώς μπορούν να βοηθήσουν την αντιμετώπιση ορισμένων μειονεκτημάτων που χαρακτηρίζουν τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες·

2.18. **συμφωνεί** με την αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη σημασία των μεταφορών προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών στην εσωτερική αγορά και υποδεικνύει τη θέσπιση μηχανισμών και κατάλληλων διαδικασιών προκειμένου να επιτευχθεί η πραγματική ένταξη των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών σε όλες τις πτυχές της κοινής πολιτικής των μεταφορών·

2.19. **ζητεί**, ειδικότερα, από την Επιτροπή να καταστήσει άμεσα αποτελεσματική την ενσωμάτωση των σχεδίων για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών και στα

διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας, παρέχοντας σ' αυτά ιδιαίτερη προτεραιότητα·

2.20. **υπενθυμίζει** ότι το περιβάλλον είναι ζωτικής σημασίας για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υιοθετήσει το συντομότερο δυνατό τα κατάλληλα μέτρα που θα διασφαλίσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη για πτυχές όπως είναι η προστασία της βιοποικιλότητας, το δίκτυο Natura 2000 και η διαχείριση των αποβλήτων, μεταξύ των άλλων·

2.21. **ζητεί**, γενικότερα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη τα κοινά αιτήματα των περιφερειών αυτών και των αντίστοιχων κρατών τους σε κάθε μία από τις κοινοτικές πολιτικές·

2.22. **υπενθυμίζει** την ανάγκη προσδιορισμού των μέσων που θα επιτρέψουν τη συνεχή αξιολόγηση του αντίκτυπου των νέων κοινοτικών κανόνων στις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες όχι μόνο για να μη τεθεί σε κίνδυνο η ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων αυτών των περιφερειών αλλά και για να ενισχυθεί με τρόπο πραγματικό και μόνιμο·

2.23. **επαναλαμβάνει** ότι ενόψει της υλοποίησης των στρατηγικών στόχων είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός συντονισμός, ειδικότερα στα πλαίσια της Επιτροπής, μέσω της διυπηρεσιακής ομάδας, της οποίας θα πρέπει να ενισχυθούν τα μόνιμα μέσα·

2.24. **εμμένει** στην ανάγκη κατάρτισης, από τα κοινοτικά όργανα και τις περιφέρειες, μίας στρατηγικής για την επικοινωνία που θα απευθύνεται στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη σχετικά με τα προβλήματα των υπεραπομακρυσμένων περιφερειών και την πρωτότυπη ευρωπαϊκή διάσταση των εν λόγω περιφερειών·

2.25. **καλεί** τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες να συνεχίσουν τη συνεργασία τους σε όλα τα δυνατά πλαίσια και την Επιτροπή να τις υποστηρίξει προκειμένου να αντιμετωπιστεί η διπλή πρόκληση της ανάπτυξής τους στα πλαίσια της Ένωσης αλλά και της παγκοσμιοποίησης.

Βρυξέλλες, 18 Νοεμβρίου 2004

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB